

Karnoprawna Konwencja o korupcji sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.¹ definiuje przekupstwo czynne oraz bierne krajowych funkcjonariuszy publicznych.

Za przekupstwo czynne uznaje się przestępstwo umyślnego obiecywania, proponowania lub wręczania przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, jakiegokolwiek funkcjonariuszowi publicznemu, dla niego samego lub dla kogokolwiek innego, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jego funkcji.

Za przekupstwo bierne natomiast uznaje przestępstwo umyślnego żądania lub przyjmowania przez funkcjonariuszy publicznych, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niego samego lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowania propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonaniu jego funkcji.

W zachowaniach korupcyjnych zawsze mamy do czynienia z dwiema stronami: „dawcą” i „biorcą”². Często przy mówieniu o łapówkach mówi się "dać coś komuś", "dać coś w zamian". Jest to więc wzajemna wymiana, oddziaływanie między osobą "otrzymującą" i "dającą". W tej relacji zawsze występuje kilka elementów: partnerzy działania, porozumienie dotyczące łapówki, przedmiot i wartość łapówki, wymiana korzyści, naruszenie normy czy też jakiegoś dobra (naruszenie normy prywatnej, dobrego imienia, własności publicznej, czy naruszenie wartości, np. uczciwości, rzetelności). Relacja korupcyjna sprowadza się do obustronnych korzyści. Mechanizmy układu korupcyjnego związane są ze wzajemnym zaufaniem i zobowiązaniem.

Według Transparency International³ - międzynarodowej, niezależnej i pozarządowej organizacji badającej, ujawniającej i zwalczającej praktyki korupcyjne, przede wszystkim w życiu publicznym - korupcją jest nadużycie powierzonej władzy dla uzyskania prywatnej korzyści.

Bank Światowy – jedna z agend Organizacji Narodów Zjednoczonych, znana jako Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju zajmująca się ograniczaniem ubóstwa na świecie poprzez pomoc najbiedniejszym krajom oraz stwarzanie odpowiednich warunków dla zrównoważonego rozwoju takich dziedzin życia społecznego jak ochrona zdrowia, edukacja, ochrona środowiska czy też rozbudowa infrastruktury. W zamian za to wymaga podjęcia pewnych działań politycznych, takich jak walka z korupcją, rozwój demokracji, rozwój sektora prywatnego. Bank ten za istotną barierę rozwoju uznaje korupcję, którą definiuje jako nadużycie urzędu publicznego w celu osiągnięcia korzyści osobistej.

¹ ratyfikowana przez Polskę - ustawą z dnia 5 czerwca 2002 r.

² za Centrum Edukacji Obywatelskiej- http://www.ceo.org.pl/portal/mpk_materiały_schemat?docId=37438

³ Do celów statutowych Stowarzyszenia należy: podejmowanie działań przeciwko zjawiskom korupcji oraz działanie na rzecz przejrzystości i uczciwości w życiu publicznym.